2 གལ་ཆེའི་གསར་འགྱུར། 2024ལོའི་ཟླ་2ཚེས་18

རེས་གཟའ་ཉི་མ།

པར་ངོས་འདིའི་འགན་འཁུར་རྩོམ་སྒྲིག་པ། ཨོ་རྒྱན་ཚེ་རིང་།

ལྷ་སའི་མཉམ་འདྲེས་སྨྱན་སྦྱོར་ལྟེ་གནས་སུ་
གནས་ཚུལ་འབྱོར་གསལ། དཔྱིད་གསར་དུས་
ཆེན་དང་བོད་ཀྱི་ལོ་གསར་ནི་མི་མང་པོ་ཞིག་གི་ངོས་
ནས་བརྗོད་ན་དགའ་སྤྲོའི་ངང་མཉམ་འཛོམས་བྱེད་
པའི་དུས་ཆེན་ཞིག་ཡིན་མོད། མེ་ཟོན་རོགས་སྐྱོབ་
མི་སྣ་ཚོའི་ངོས་ནས་བརྗོད་ན་འགན་འཁྲི་དེ་བས་ཆེ་
བའི་དུས་ཤིག་ཡིན། ཁོང་ཚོས་ལས་གནས་བརྟན་
པོར་བསྲུངས་ནས་དམངས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ལྷག་བསམ་
རྣམ་དག་བྱས་ཏེ། ཁྱིམ་ཚང་ཁྲི་སྟོང་མང་པོའི་བདེ་
འཇགས་སྲུང་གི་ཡོད།
གྲོང་ཁྱེར་མེ་ཟོན་རོགས་སྐྱོབ་ཉིང་ལག་རུ་ཁག་
ཏུ་མེ་ཟོན་རོགས་སྐྱོབ་མི་སྣས་སྔོན་མ་དང་འདྲ་བར་
ནང་མི་མཉམ་འཛོམས་བྱེད་པའི་སྐབས་འདིར་རང་
རང་སོ་སོའི་ལས་གནས་བརྟན་པོར་བསྲུངས་ནས་
ཐོལ་བྱུང་གི་དོན་རྐྱེན་སྣ་ཚོགས་ལ་ཁ་གཏད་གཅོག་
རྒྱུའི་གྲ་སྒྲིག་བྱེད་བཞིན་ཡོད། གྲོང་ཁྱེར་མེ་ཟོན་

རོགས་སྐྱོབ་ཉིང་ལག་རུ་ཁག་གི་ཤར་སྐོར་ལམ་གྱི་མེ་
ཟོན་རོགས་སྐྱོབ་ས་ཚིགས་ཀྱི་རིམ་གསུམ་མེ་ཟོན་རུ་མི་
སྤེན་པ་དངོས་གྲུབ་ཀྱིས་2020ལོར་རང་ཉིད་མེ་ཟོན་
རོགས་སྐྱོབ་རུ་ཁག་ནང་ཞུགས་པ་ཡིན། འདི་ལོ་ནི་
ལས་གནས་བརྟན་སྲུང་བྱེད་པའི་ལོ་བཞི་པ་དེ་
ཡིན། ཁྱིམ་དུ་ལོ་གསར་གཏོང་མ་ཐུབ་ཀྱང་།
ལས་རོགས་ཚོ་དང་མཉམ་དུ་ཁྱིམ་ཚང་ཀུན་གྱི་བདེ་
འཇགས་བསྲུངས་ནས་དུས་བདེ་དང་བཀྲ་ཤིས་པའི་
དཔྱིད་གསར་དུས་ཆེན་ཞིག་དང་བོད་ཀྱི་ལོ་གསར་
ཞིག་གཏོད་ཐུབ་རྒྱུར་འགན་ལེན་བྱེད་བཞིན་ཡོད་
པས། དེར་དོན་སྙིང་ཆེན་པོ་ལྡན་ཡོད་ཅེས་བཤད།
དེ་དང་དུས་མཚུངས། ལས་སྒྲུབ་མེ་ཟོན་རུ་
མིས་ཆད་ལུས་སྤུ་ཙམ་མེད་པའི་ལས་ཀའི་རྣམ་འགྱུར་
ཐོག་ནས་ལས་སྒྲུབ་རླངས་འཁོར་དང་ཡོ་བྱད་དང་
སྒྲིག་ཆས་སོགས་ལ་ཁྱོན་ཡོངས་ནས་ཞིབ་བཤེར་བྱས་
ཏེ། འཁོར་རིགས་དང་ཡོ་བྱད་དང་སྒྲིག་ཆས་ག་

དུས་ཡིན་ནའང་བེད་སྤྱོད་ཡག་པོ་ཐུབ་རྒྱུའི་འགན་
ལེན་བྱེད་བཞིན་ཡོད། གྲོང་ཁྱེར་མེ་ཟོན་རོགས་
སྐྱོབ་ཉིང་ལག་རུ་ཁག་གི་བཀོད་འདོམས་ལྟེ་གནས་ཀྱི་
ལས་རོགས་མི་སྣ་བསོད་ནམས་མགོན་པོས་དཔྱིད་
གསར་དུས་ཆེན་དང་བོད་ཀྱི་ལོ་གསར་རིང་ལྷ་ས་གྲོང་
ཁྱེར་མེ་ཟོན་རོགས་སྐྱོབ་ཉིང་ལག་རུ་ཁག་གིས་ཚད་
མཐོའི་དོགས་ཟོན་གྱི་རིམ་པར་སླེབས་ཡོད་
པས། ལས་རེས་མི་སྣ་ཡོངས་ཆུ་ཚོད་24ཡི་ནང་ལས་
གནས་སུ་ཞུགས་དགོས་པ་དང་། དུས་དང་རྣམ་པ་
ཀུན་ཏུ་ཐོན་ཆོག་ཆོག་གི་འཕྲལ་སྡོམ་རྣམ་པ་རྒྱུན་
འཁྱོངས་བྱེད་དགོས། གལ་སྲིད་ཐོལ་བྱུང་གི་གནས་
ཚུལ་འཕྲད་ན། མགྱོགས་མྱུར་དང་། འཕྱུགས་
མེད། ལས་ཕྱོད་ཆེ་བ་བཅས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རོགས་སྐྱོབ་
ལས་འགན་སྣ་ཚོགས་ལེགས་འགྲུབ་ཐུབ་པའི་འགན་
ལེན་བྱེད་དགོས་ཞེས་བཤད།
（ནོར་བུ་ཆོས་སྒྲོན་གྱིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

གྲོང་ཁྱེར་མེ་ཟོན་རོགས་སྐྱོབ་ཉིང་ལག་རུ་ཁག་གིས་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ལས་གནས་བརྟན་སྲུང་གིས་བདེ་འཇགས་ལ་སྲུང་སྐྱོང་བྱས་པ།

ལྷ་སའི་མཉམ་འདྲེས་སྨྱན་སྦྱོར་ལྟེ་གནས་སུ་
གནས་ཚུལ་འབྱོར་གསལ། ད་ཆ་འཛད་སྤྱོད་པའི་
ཉོ་སྒྲུབ་གོམས་གཤིས་ལ་འགྱུར་ལྡོག་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་
པས་མི་མང་པོ་ཞིག་གིས་དྲ་ཐོག་ནས་ཅ་དངོས་ཉོ་རྒྱུར་
དགའ་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ནི་སྟབས་བདེ་ལ་
མགྱོགས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཟད། ད་དུང་གཟིགས་སྐྱོང་
དང་ཁྱད་ལྡན་ཞབས་ཞུ་དེ་བས་མང་བ་ལོངས་སྤྱོད་
ཐུབ་ཀྱི་ཡོད། དཔྱིད་གསར་དུས་ཆེན་དང་བོད་ཀྱི་
ལོ་གསར་སྐབས་ལྷ་སའི་ཁྲོམ་གཞུང་གང་སར་ལོ་
གསར་གྱི་རྣམ་པ་ཟབ་མོ་ཡོད་པ་དང་དུས་ཆེན་གྱི་རྣམ་
པ་ཡང་གྲོང་མིར་འབྱོར་བའི་མྱུར་སྐྱེལ་ཐུམ་སྒྲིལ་ཆེ་
ཆུང་སྣ་ཚོགས་ལས་མངོན་གྱི་ཡོད།
ཉིན་ཤས་གོང་གསར་འགོད་པ་ཅིང་ཏུང་ཟོག་
འགྲེམས་ལྷ་སའི་རིག་ནུས་མཛོད་དུ་འབྱོར་
སྐབས། ལས་དོན་མི་སྣས་མི་ཐབས་དང་རིག་ནུས་
དབྱེ་འབྱེད་ཁུལ་དུ་ཐུམ་སྒྲིལ་ཆེ་ཆུང་སྣ་ཚོགས་དབྱེ་
འབྱེད་ལེགས་པར་བྱས་ཏེ་སྐྱེལ་འདྲེན་གྱི་ལས་ལ་བྲེལ་
བཞིན་ཡོད། ཅིང་ཏུང་ཟོག་འགྲེམས་ལྷ་སའི་རིག་
ནུས་དབྱེ་འབྱེད་ལྟེ་གནས་ཀྱི་ལས་དོན་མི་སྣ་ཀྲའོ་ཐེན་
པོ་ཡིས་ལོ་གསར་གྱི་མཁོ་ཆས་ཉོ་བའི་རིང་ང་ཚོའི་
མངགས་ཐོ་མང་དུ་ཕྱིན་པ་དང་། དངོས་ཟོག་དབྱེ་

འབྱེད་བྱེད་ཚད་ཀྱང་མང་དུ་ཕྱིན་ཡོད། དཔྱིད་
གསར་དུས་ཆེན་དང་བོད་ཀྱི་ལོ་གསར་རིང་། ང་
ཚོས་དབྱེ་འབྱེད་ལས་དོན་རྒྱུན་གཏན་བཞིན་སྤེལ་ནས་
གྲོང་མིའི་ཉོ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོས་མཁོར་བསྐངས་ཡོད་ཅེས་
བཤད།

མིག་སྔར་ཅིང་ཏུང་ཟོག་འགྲེམས་ལྷ་སའི་རིག་
ནུས་མཛོད་ནང་རིགས་ཁག་གི་ཚོང་ཟོག་ཁྱོན་ཁྲི་30
གསོག་འཇོག་བྱས་ཡོད་ཅིང་། གཙོ་བོ་འབྲས་
དང་། གྲོ་ཞིབ། སྣུམ། སྟབས་བདེའི་ཟས་
རིགས། འོ་མ། རྒྱུན་སྤྱོད་མཁོ་ཆས་སོགས་ཡིན་པ་
དང་སྡེབ་སྐྱེལ་མྱུར་ཚད་མགྱོགས་སུ་བཏང་ཡོད།
ཚོང་ཟོག་བརྒྱ་ཆ་80ཙམ་ས་གནས་འདི་གའི་མཛོད་
ཁང་ནས་མཁོ་འདོན་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད། གཞན་ཡང་
དཔྱིད་གསར་དུས་ཆེན་དང་བོད་ཀྱི་ལོ་གསར་རིང་
ཅིང་ཏུང་ཟོག་འགྲེམས་ལྷ་སའི་རིག་ནུས་མཛོད་ཀྱི་
ལས་མིས་ལས་གནས་བརྟན་སྲུང་བྱས་ནས་དུས་ཆེན་
རིང་འཛད་སྤྱོད་པའི་དངོས་ཟོག་ཉོ་སྒྲུབ་ལ་འགན་
ལེན་བྱ་རྒྱུ་རེད། ཅིང་ཏུང་ཟོག་འགྲེམས་ལྷ་སའི་
རིག་ནུས་མཛོད་ཀྱི་ལས་མི་བསྟན་འཛིན་ནོར་འཕེལ་
གྱིས་ངའི་ཕ་ཡུལ་སྟོད་ལུང་བདེ་ཆེན་ཆུས་ནས་
ཡིན། （པར་ངོས་གསུམ་པར་གཟིགས）

དུས་ཆེན་གཉིས་རིང་ཅིང་ཏུང་ཟོག་འགྲེམས་ལྷ་སའི་རིག་ནུས་མཛོད་ཀྱི་མྱུར་སྐྱེལ་ལས་
སྒོ་མུ་མཐུད་སྒྲུབ་བཞིན་པ།

ལྷ་སའི་མཉམ་འདྲེས་སྨྱན་སྦྱོར་ལྟེ་གནས་སུ་
གནས་ཚུལ་འབྱོར་གསལ། ནང་མི་མཉམ་
འཛོམས་ནི་དཔྱིད་གསར་དུས་ཆེན་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་
བཟང་ཤོས་དེ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཁྱིམ་ཚང་མང་པོ་
མཉམ་འཛོམས་བྱེད་སྐབས་མི་ཁག་གཅིག་གིས་རང་
ཉིད་ཀྱི་ལས་གནས་བརྟན་སྲུང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ལྷ་ས་
གྲོང་ཁྱེར་མི་དམངས་སྨན་ཁང་མྱུར་སྐྱོབ་ཚན་ཁག་ཏུ་
སྨན་དོན་མི་སྣས་སྔར་རྒྱུན་བཞིན་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཚེ་
སྲོག་དང་བདེ་ཐང་ལ་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པས་
དུས་ཆེན་རིང་སེམས་འགུལ་ཐེབས་ཤོས་ཀྱི་རྣམ་པར་
གྱུར་ཡོད།
ནད་གཞི་ནི་དུས་ཆེན་འཆར་བའི་དབང་གིས་
ཞི་ལྷོད་དུ་འགྲོ་མི་སྲིད་པས། སྨན་དོན་མི་སྣ་རྣམས་
ནང་མི་མཉམ་འཛོམས་བྱེད་སྐབས་སླེབས་མ་ཐུབ་
ཀྱང་ཚེ་སྲོག་བདེ་ཐང་སྲུང་བའི་གཡུལ་སར་ནམ་ཡང་
ཆད་ཀྱི་མེད།
གྲོང་ཁྱེར་མི་དམངས་སྨན་ཁང་མྱུར་སྐྱོབ་ཚན་

ཁག་གི་སྨན་པ་སྐལ་བཟང་གིས་ངས་ལས་རེས་རྩིས་
ལེན་བྱས་ནས་ཧ་ལམ་ཆུ་ཚོད་གསུམ་ཙམ་ཕྱིན་
སོང་། མྱུར་སྐྱོབ་ཁང་དུ་མིག་སྔར་ནད་པ་4ཡོད་
པར་མ་ཟད། ནད་གཞི་ལྕི་ཙམ་འདུག་ལ་ད་དུང་
བརྟག་དཔྱད་བྱེད་དགོས་ཀྱི་འདུག དཔྱིད་གསར་
དུས་ཆེན་དང་བོད་ཀྱི་ལོ་གསར་ཡིན་ནའང་འདྲ།
ཡང་ན་རྒྱུན་གཏན་ཡིན་ནའང་འདྲ། མྱུར་སྐྱོབ་
ཚན་ཁག་གི་སྨན་པར་སྤྱིའི་ཆ་ནས་ངལ་གསོ་རྒྱག་པའི་
དུས་ཚོད་མེད་ཅེས་བཤད།
མྱུར་སྐྱོབ་ཁང་དུ་བདེ་ཐང་ལྟ་ཞིབ་ཚད་ལེན་ཡོ་
བྱད་ཀྱི་སྒྲ་ཡང་ཡང་གྲགས་ཤིང་། ནད་རྟགས་འདྲི་
རྩད་བྱེད་པ་དང་། ཁབ་རྒྱག་པ། ཞིབ་བཤེར་
བྱེད་པ། སྨན་སྦྱོར་བྱེད་པ་སོགས་སྨན་པ་དང་སྨན་
གཡོག་ཚོས་རང་འཁྲིའི་ལས་ལ་འབད་བཞིན་འདི་
གར་དུས་ཆེན་གྱི་རྣམ་པ་གང་ཡང་མེད། མྱུར་སྐྱོབ་
ཁང་གི་ཕྱི་རོལ་དུ་དོས་དྲག་ཁོག་ནད་ཚན་ཁག་གི་
སྨན་པ་སྒྲོལ་དཀར་གྱིས་ཆུ་ཚོད་གཅིག་ལྷག་ཙམ་གྱི་

ནང་ནད་པ་བཅུ་གྲངས་ཁ་ཤས་ལ་སྨན་བཅོས་བྱས་
ཡོད།
སྒྲོལ་དཀར་གྱིས་ད་ཆ་སྨན་ཁང་དུ་ལ་དུག་
བརྒྱབ་པའི་ཡུལ་སྐོར་བ་ཅུང་མང་བ་དང་གནམ་
གཤིས་ཀྱི་རྐྱེན་པས་དབུགས་ལམ་གྱི་ནད་ཕོག་པ་དང་
སྙིང་ནད་ཕོག་པའི་ནད་པ་མང་པོ་འདུག ད་དུང་
གཤེར་མའི་གཉན་ཚད་ཕོག་པའི་ནད་པ་དང་འཇུ་
ལམ་གྱི་ནད་ཕོག་པའི་ནད་པ་སོགས་ཀྱང་ཡོད་སྲིད་
པས་ང་ཚོས་སྨན་བཅོས་བྱ་རྒྱུར་གྲ་སྒྲིག་ཡག་པོ་བྱས་
ཡོད་ཅེས་བཤད།
སྐལ་བཟང་གིས་ངའི་ངོས་ནས་བརྗོད་ན་ལོ་
གསར་པའི་ནང་ནད་པར་སེམས་ཁུར་མང་ཙམ་ཐུབ་
ན་སྙམ་གྱི་འདུག དུས་རྒྱུན་ནད་པར་ལྟ་རྟོག་ཡག་
པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་མོད། འོན་ཀྱང་མ་འདང་བའི་སྣང་
བ་ཡོང་གི་འདུག་པས་ངས་མུ་མཐུད་འབད་བརྩོན་
བྱེད་ཀྱི་ཡིན་ཞེས་བཤད།
（བྱང་ཆུབ་ཆོས་སྒྲོན་གྱིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

གྲོང་ཁྱེར་མི་དམངས་སྨན་ཁང་གིས་ལས་གནས་བརྟན་སྲུང་བྱས་ནས་མང་ཚོགས་ཀྱི་བདེ་ཐང་ལ་སྲུང་སྐྱོབ་བྱས་པ།

ལྷ་སའི་མཉམ་འདྲེས་སྨྱན་སྦྱོར་ལྟེ་གནས་སུ་
གནས་ཚུལ་འབྱོར་གསལ། ཉེ་ཆར། གྲོང་ཁྱེར་སྤྱི་
ཁྱབ་བཟོ་ཚོགས་ཀྱིས་དཔྱིད་གསར་དུས་ཆེན་དང་བོད་
ཀྱི་ལོ་གསར་གྱི་འཚམས་འདྲིའི་བྱེད་སྒོ་སྤེལ་བ་རེད།
ཉིན་དེའི་སྔ་དྲོར་གྲོང་ཁྱེར་སྤྱི་ཁྱབ་བཟོ་ཚོགས་
ཀྱི་འབྲེལ་ཡོད་འགན་འཁུར་བ་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་མཉམ་
འདྲེས་སྨྱན་སྦྱོར་ལྟེ་གནས་དང་། སྟོད་ལུང་བདེ་
ཆེན་ཆུས། སྣེའུ་ཁུལ་གསར། བོད་ལྗོངས་གངས་
རིའི་ནུས་རྒྱུ་འཕེལ་རྒྱས་ཚོགས་པ་ཚད་ཡོད་ཀུང་སིའི་
ཁྲེང་ཀོན་ཡན་ལག་ཀུང་སི་བཅས་སུ་བསྐྱོད་ནས་
འཐབ་ས་མདུན་མ་བརྟན་པོར་སྲུང་མཁན་ལས་བྱེད་
པ་དང་ལས་བཟོ་བ། དེ་བཞིན་ཁོར་ཡུག་གཙང་
སྦྲའི་ལས་མི་སོགས་ལ་དུས་ཆེན་གྱི་འཚམས་འདྲི་དང་
སྨོན་འདུན་ཞུས་པ་རེད།
སྟོད་ལུང་བདེ་ཆེན་ཆུས་སྤྱི་ཁྱབ་བཟོ་ཚོགས་སུ་
གྲོང་ཁྱེར་སྤྱི་ཁྱབ་བཟོ་ཚོགས་ཀྱི་འབྲེལ་ཡོད་འགན་
འཁུར་བས་སྟོད་ལུང་བདེ་ཆེན་ཆུས་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་
གཙང་སྦྲའི་ལས་མི་15དང་བྱམས་བརྩེའི་ངང་གླེང་
མོལ་བྱས་ཏེ། ཁོང་ཚོའི་ཐོན་སྐྱེད་འཚོ་བའི་གནས་
ཚུལ་ཤེས་རྟོགས་ཞིབ་ཕྲ་བྱས་པ་དང་འབྲེལ་དཔྱིད་
གསར་དུས་ཆེན་གྱི་སྨོན་འདུན་ཞུས་པ་རེད། ལྷ་ས་
གྲོང་ཁྱེར་མཉམ་འདྲེས་སྨྱན་སྦྱོར་ལྟེ་གནས་སུ་གྲོང་

ཁྱེར་སྤྱི་ཁྱབ་བཟོ་ཚོགས་ཀྱི་འབྲེལ་ཡོད་འགན་འཁུར་
བ་སྨྱན་སྦྱོར་གསར་པའི་ལྟེ་གནས་དང་འཁོར་ཁང་དུ་
བསྐྱོད་ནས་ལས་གནས་བརྟན་སྲུང་བྱེད་མཁན་གྱི་
གསར་འགྱུར་ལས་དོན་མི་སྣ་དང་བྱམས་བརྩེའི་ངང་
གླེང་མོལ་བྱས་ནས་ཚང་མས་སྔ་བར་ཕྱི་གསུམ་དུ་བཟོ་
ཚོགས་ཀྱི་ལས་དོན་ལ་སེམས་ཁུར་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱས་
པར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུས་པ་རེད། ཚང་མས་དཀའ་
ངལ་ཁྱད་བསད་ཀྱིས་བསམ་བློ་ཡོད་པ་དང་། བརྩེ་
སེམས་ཡོད་པ། སྤུས་ཚད་ཡོད་པ་བཅས་ཀྱི་གསར་
འགྱུར་བརྩམས་ཆོས་ཁག་གཅིག་གསར་རྩོམ་བྱས་པར་
ཁས་ལེན་གང་ལེགས་བྱས་ཡོད།
གྲོང་ཁྱེར་སྤྱི་ཁྱབ་བཟོ་ཚོགས་ཏང་ཙུའི་ཁོངས་
མི་དང་རིམ་པ་དང་པོའི་བརྟག་ཞིབ་པ་ཉི་མ་ཕན་
ཐོགས་ཀྱིས་ང་ཚོས་མེ་འཁོར་འབབ་ཚུགས་ཀྱི་ས་
ཚིགས་ཁག་དང་དེ་བཞིན་ལས་གནས་བརྟན་སྲུང་བྱེད་
མཁན་གྱི་ལས་བྱེད་པ་དང་ལས་བཟོ་བར་འཚམས་
འདྲི་བྱས་པ་དང་སྦྲགས་ཁོང་ཚོར་ཏང་དང་སྲིད་
གཞུང་གི་ཐུགས་ཁུར་ཚོར་ཐུབ་པར་བྱས་ཡོད། ང་
ཚོས་སྔར་རྒྱུན་བཞིན་མི་ཚོགས་དེ་དག་ལ་སེམས་ཁུར་
དང་དོ་ཁུར་བྱས་ནས་རང་འཁྲིའི་ལས་ཀ་མུ་མཐུད་
ཡག་པོ་བསྒྲུབ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་བཤད།
（བྱང་ཆུབ་ཆོས་སྒྲོན་གྱིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

གྲོང་ཁྱེར་སྤྱི་ཁྱབ་བཟོ་ཚོགས་ཀྱིས་དཔྱིད་གསར་དུས་ཆེན་དང་བོད་ཀྱི་ལོ་གསར་གྱི་འཚམས་འདྲིའི་བྱེད་སྒོ་སྤེལ་བ།

（པར་ངོས་དང་པོར་མཐུད）ཁྲེང་ཀོན་དབན་ཏ་
ཡུང་ཧུའེ་སྒོ་རྩིས་ཚོང་ཁང་། རང་སྐྱོང་ལྗོངས་མི་
དམངས་སྨན་ཁང་བཅས་སུ་ཕེབས་ཏེ་འགན་འཁུར་
བ་དང་སྤེལ་རེས་དང་རྩིས་ཁྲ་ལྟ་ཀློག་སོགས་ཀྱི་རྣམ་
པའི་ཐོག་ནས་ཆ་འཕྲིན་ཡོངས་བསྒྲཊ་དང་། ཚད་
ལྡན་དོ་དམ། གནད་དོན་བཅོས་སྒྲིག་སོགས་གྲོང་
ཁྱེར་འཛུགས་གཏོད་ཀྱི་ལས་དོན་སྤེལ་ཚུལ་མཁྱེན་
རྟོགས་ཞིབ་ཕྲ་གནང་བ་དང་འབྲེལ་ཡུལ་དངོས་སུ་ཤེས་
རྟོགས་བྱུང་བའི་གནད་དོན་ཐད་བསམ་འཆར་དང་
གྲོས་འགོ་བཏོན་གནང་བ་རེད།
ཝང་ཆང་གིས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བཟའ་བཅའི་བདེ་
འཇགས་དཔེ་སྟོན་གྲོང་ཁྱེར་གཏོད་རྒྱུ་ནི་བཟའ་
བཅའི་བདེ་འཇགས་འཐབ་ཇུས་ཀྱི་ནང་དོན་གལ་ཆེན་
ཞིག་དང་། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལས་འགན་གལ་ཆེན་ཞིག་
ཡིན་ལ་མང་ཚོགས་ཀྱི་བདེ་སྐྱིད་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་
དམངས་འཚོའི་འདུ་འགོད་ཅིག་དང་། དམངས་
སེམས་ཀྱི་འདུ་འགོད་ཅིག་ཀྱང་ཡིན་པས། བཟའ་
བཅའི་བདེ་འཇགས་ལྟ་སྐུལ་དོ་དམ་གྱི་རྨང་གཞི་
བརྟན་དུ་གཏོང་བ་དང་། བཟའ་བཅའི་ཐོན་ལས་
འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་བཟང་པོ་གཏོད་པ། གྲོང་
ཁྱེར་གྱི་གཟུགས་བརྙན་ལེགས་སུ་གཏོང་བ། གྲོང་
ཁྱེར་གྱི་སྤུས་རྟགས་གཏོད་པ་བཅས་ཀྱི་ངོས་ནས་
བརྗོད་ན་དོན་སྙིང་གལ་ཆེན་ལྡན་ཡོདཔས། འབྲེལ་
ཡོད་སྡེ་ཚན་དང་། ཚན་པ་ཁག རྫོང（ཆུས）ཁག་
བཅས་ཀྱིས་བསམ་བློའི་ངོས་འཛིན་སྔར་བས་མཐོ་རུ་

བཏང་སྟེ་བཟའ་བཅའི་བདེ་འཇགས་ལས་དོན་ལ་
དམ་འཛིན་ཡག་པོ་བྱེད་པའི་འགན་འཁྲིའི་བསམ་པ་
དང་དགོས་གཏུག་གི་བསམ་པ་ཆེ་རུ་བཏང་ནས་
བཟའ་བཅའི་བདེ་འཇགས་ལས་དོན་སྐས་རིམ་གསར་
པ་ཞིག་ཏུ་སླེབས་རྒྱུར་སྐུལ་འདེད་གཏོང་དགོས་ཞེས་
གསུངས་པ་རེད།
ཝང་ཆང་གིས་རྒྱུན་གཏན་གྱི་ལྟ་སྐུལ་དོ་དམ་ལ་
ཤུགས་སྣོན་རྒྱག་པ་དང་། བརྒྱུད་རིམ་ལ་དོ་དམ་
དང་ཚོད་འཛིན་ནན་པོ་བྱེད་པ། མི་མངོན་པའི་
རྐྱེན་ངན་ཁྱོན་ཡོངས་ནས་གྲལ་བཤེར་བྱེད་
པ། བཟའ་བཅའི་བདེ་འཇགས་ཁུངས་འདེད་མ་
ལག་འཛུགས་པ་དང་འཐུས་ཚང་དུ་གཏོང་བ་
བཅས་བྱས་ནས་བཟའ་བཅའ་ཐོན་སྐྱེད་
དང་། སྐྱེལ་འདྲེན། གསོག་འཇོག བྲིན་
འཚོང་སོགས་བརྒྱུད་རིམ་ཚང་མ་དང་བརྒྱུད་རིམ་
ཧྲིལ་པོའི་བདེ་འཇགས་ལ་འགན་ལེན་བྱེད་དགོས་
པ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བཟའ་བཅའི་བདེ་འཇགས་
དཔེ་སྟོན་གྲོང་ཁྱེར་གཏོད་རྒྱུ་དམིགས་ཚད་དུ་བྱས་
ནས་ནན་ཤོས་བཞིའི་བླང་བྱ་ལག་བསྟར་མཐའ་
གཅིག་ཏུ་བྱས་ཏེ། བཟའ་བཅའི་བདེ་འཇགས་
ལས་དོན་གྱི་འགན་འཁྲིའི་ལམ་ལུགས་དོན་འཁྱོལ་
ནན་པོ་བྱེད་པ་དང་། བློ་ཐག་ཆོད་ཤོས་ཀྱི་ཐོག་
ནས་ཏང་སྲིད་ཀྱི་འགན་འཁྲི་མཉམ་འཁུར་བྱེད་
པ། བྱ་སྤྱོད་ནུས་ལྡན་གྱི་ཐོག་ནས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཐུན་
མོང་བཅོས་སྐྱོང་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ། མང་

ཚོགས་ཀྱི་འདོད་བློ་ཁེངས་ཚད་རྒྱུན་མཐུད་ངང་མཐོ་
རུ་གཏོང་བ། ཁྱོན་ཡོངས་དང་ཁྱབ་ཁོངས་ཡོངས་
ཀྱི་བཟའ་བཅའི་བདེ་འཇགས་ལྟ་སྐུལ་དོ་དམ་མངོན་
འགྱུར་ཡོང་བ་བཅས་བྱེད་དགོས་ལ་མི་དམངས་མང་
ཚོགས་ལ་ཐོབ་སྣང་དེ་བས་ཆེ་བ་སྐྲུན་པ་དང་། སྐྱིད་
སྣང་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་དེ་བས་ཆེ་རུ་གཏོང་
བ། བདེ་སྣང་ལ་དེ་བས་འགན་ལེན་ཐོབ་པ་བཅས་
བྱེད་དགོས། ཡིད་ཆེས་བརྟན་པོ་དང་རྣམ་པ་ཡར་
འཕེལ་གྱིས་གྲོང་ཁྱེར་འཛུགས་གཏོད་ལས་དོན་དེ་
གནས་བབ་གལ་ཆེན་ཐོག་བཞག་ནས་དམ་འཛིན་
དང་། གནད་དོན་ཕྱོགས་སྟོན་དུ་འཛིན་རྒྱུ་མཐའ་
འཁྱོངས། གསར་གཏོད་ཀྱི་བླང་བྱ་ཁོང་དུ་ཆུད་
པ། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བཟའ་བཅའི་བདེ་འཇགས་དཔེ་
སྟོན་གྲོང་ཁྱེར་གཏོད་པའི་ཚད་གཞི་གསར་ཤོས་ལ་
སློབ་སྦྱོང་མཐར་ཕྱིན་པ་བཅས་བྱས་ཏེ་གཏན་འཁེལ་
བྱས་པའི་ལས་འགན་དང་དུས་བཀག་ལྟར་ཚན་རིག་
དང་མཐུན་པའི་ངང་ལས་འགན་ཁག་བགོས་ཡག་པོ་
བྱེད་པ་དང་། འགན་འཁྲིའི་ཚན་པ་དང་འགན་
འཁུར་བ་ཁ་གསལ་བཟོ་བ། ཞིབ་བཤེར་རྩིས་ལེན་
ལ་གྲ་སྒྲིག་ཏན་ཏིག་དང་ཞིབ་ཚགས་བཅས་བྱས་ནས་
འཛུགས་གཏོད་ལས་དོན་བདེ་བླག་ཡོང་བའི་འགན་
ལེན་བྱེད་དགོས་ཞེས་བླང་བྱ་བཏོན་པ་རེད།
གྲོང་སྤྱི་གཞོན་པ་ཀྲའོ་ཧྲི་ཏུང་བརྟག་ཞིབ་
གནང་བར་ལྷན་དུ་ཕེབས་ཡོད།
（ནོར་བུ་ཆོས་སྒྲོན་གྱིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

ཝང་ཆང་གིས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བཟའ་བཅའི་བདེ་འཇགས་དཔེ་སྟོན་གྲོང་ཁྱེར་
འཛུགས་གཏོད་ལས་དོན་སྤེལ་ཚུལ་ལ་བརྟག་ཞིབ་གནང་བ།

（པར་ངོས་དང་པོར་མཐུད）གྲོང་གསེབ་ཀྱི་ཁོར་
ཡུག་ཕྱོགས་བསྡུས་བཅོས་སྒྲིག་ཆེན་མོའི་བྱ་སྤྱོད་ལས་
གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཁོར་ཡུག་ལ་འགྱུར་ལྡོག་ཆེན་པོ་བྱུང་བར་
མྱོང་རོལ་ཟབ་མོ་བྱུང་ཡོད། གེགས་མེད་འགྲོ་ལམ་
ལས་དམིགས་བསལ་ཚོགས་སྤྱིའི་ཐོབ་སྣང་དང་།
བདེ་སྣང་། སྐྱིད་སྣང་བཅས་སྔར་བས་གོང་མཐོར་
ཕྱིན་ཡོད།
དབང་པོ་སྐྱོན་ཅན་ནོར་བུས་དེ་སྔ་ལམ་བུ་དེ་

བརྒྱུད་སྐབས་ལོང་བ་འགྲོ་སའི་ལམ་ཐོག་ཏུ་གློག་སྒུལ་
འཁོར་རིགས་སམ་ཡང་ན་གད་སྙིགས་བླུག་སྣོད་ཀྱིས་
བཀག་ནས་འགྲོ་སྐྱོད་སྟབས་བདེ་པོ་མེད། དེ་རིང་
གེགས་མེད་འགྲོ་ལམ་དང་དེ་བཞིན་ལོང་བ་འགྲོ་སའི་
ལམ་བུ་ཤར་བགྲོད་ཐུབ་པ་དང་ཁོར་ཡུག་འཕྲོད་བསྟེན་
ཡང་ཧ་ཅང་ལེགས་སུ་ཕྱིན་འདུག་ཅེས་བཤད།
དེའི་རིང་དང་བླངས་པ་ཚོས་ད་དུང་འགྲོ་འོང་
བྱེད་མཁན་གྲོང་མིར《ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་དབང་པོ་སྐྱོན་

ཅན་གྱི་འགན་ལེན་བྱ་ཐབས》སོགས་དྲིལ་བསྒྲགས་པར་
རིས་དང་དེ་བཞིན་ཆར་གདུགས་དང་ལྟོ་སྣོད་སོགས་
དྲིལ་བསྒྲགས་དངོས་པོ་སྤྲད་ཅིང་། དེས་གྲོང་མི་མང་
ཚོགས་ཀྱིས་དབང་པོ་སྐྱོན་ཅན་གྱི་འབྲེལ་ཡོད་སྲིད་ཇུས་
ལ་ཤེས་རྟོགས་བྱེད་ཚད་སྔར་བས་ཟབ་ཏུ་ཕྱིན་ནས་གྲོང་
ཁྱེར་ཡོངས་སུ་དབང་པོ་སྐྱོན་ཅན་ལ་རོགས་སྐྱོར་བྱེད་
པའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དར་སྲོལ་བཟང་པོ་ཞིག་ཆགས་ཡོད།
（བྱང་ཆུབ་ཆོས་སྒྲོན་གྱིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

གྲོང་ཁྱེར་དབང་པོ་སྐྱོན་ཅན་མཉམ་འབྲེལ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་དབང་པོ་སྐྱོན་ཅན་
སྒྲིག་འཛུགས་བྱས་ཏེ་གེགས་མེད་འགྲོ་ལམ་ལ་ཉམས་ལེན་བྱས་པ།

（པར་ངོས་དང་པོར་མཐུད）རྒྱ་ཁྱོན་ལ་སྨི་ངོས་གྲུ་
220ཟིན་པའི་ཁོང་གི་རླངས་བཙོས་ཚགས་ཤའི་ཐུག་
པའི་ཟ་ཁང་དེའི་སྐུ་མགྲོན་མང་ཆེ་བ་ནི་གདོང་དཀར་
སྡེ་ཁུལ་གྱི་གྲོང་མི་ཡིན། ཟ་ཁང་བཙུགས་པ་ནས་
བཟུང་། གདོང་དཀར་སྡེ་ཁུལ་གྱི་ལས་དོན་མི་སྣས་
རྟག་ཏུ་ཟ་ཁང་གཉེར་སྐྱོང་གི་གནས་ཚུལ་འདྲི་རྩད་
བྱེད་པ་དང་། དཀའ་ངལ་དང་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་
དགོས་མཁོ་ཤེས་རྟོགས་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་པས། མ་ཞུའེ་
ཝུན་གྱི་ཚོང་ལས་ཡིད་ཆེས་སྔར་བས་བརྟན་དུ་ཕྱིན་
ཡོད། མཱ་ཞུའེ་ཝུན་གྱིས་གསར་འགོད་པར། ངའི་
ཚོང་ཁང་ནང་ཉིན་ལྟར་མི་རིགས་གཞན་གྱི་སྐུ་མགྲོན་
ཧ་ཅང་མང་པོ་ཡོད། ང་དང་ཚོང་གཡོག་ཚོས་སྐུ་
མགྲོན་ལ་ཞབས་ཞུ་སྒྲུབ་པ་དང་། ཉེ་འགྲམ་གྱི་ཚོང་
ཁང་དང་ཉེ་འཁོར་གྱི་གྲོང་མིར་སྔར་བས་མཐུན་
ཐབས་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པས། ཟ་ཁང་གི་ཚོང་ཡང་
ཉིན་རེ་བཞིན་ཡག་ཏུ་ཕྱིན་སོང་། ད་ཆ་ལོའི་ཡོང་
འབབ་སྒོར་ཁྲི་30ཙམ་ཟིན་གྱི་ཡོད་ཅེས་བཤད།
ཡང་ཁོང་གིས་ངས་སྡེ་ཁུལ་དུ་ཚོང་བརྒྱབ་ནས་ལོ་མང་
སོང་། ས་གནས་འདི་གའི་འཚོ་བར་སྔ་ས་ནས་
གོམས་འདུག སྡེ་ཁུལ་གྱིས་ཞིང་ཕན་སྲིད་ཇུས་དང་
ཁྲིམས་ལུགས་ཁྲིམས་སྲོལ་སོགས་དྲིལ་བསྒྲགས་
དང་། ལྷག་པར་དུ་ཏང་གི་མི་རིགས་སྲིད་ཇུས་དང་
ཆོས་ལུགས་སྲིད་ཇུས་དྲིལ་བསྒྲགས་བྱས་ཏེ་ལས་བྱེད་
པ་དང་མང་ཚོགས་དབར་གྱི་སེམས་འབྲེལ་ཟམ་པ་
བསྐྲུན་ནས། ང་ཚོ་མི་རིགས་ཁག་གི་མང་ཚོགས་
དབར་ཕན་ཚུན་རོགས་རེས་དང་། ཕན་ཚུན་གུས་
བཀུར། འཆམ་མཐུན་མཉམ་གནས་བཅས་ཐུབ་
པར་བྱས་བྱུང་ཞེས་བཤད།
མིག་སྔར་སྟོད་ལུང་བདེ་ཆེན་ཆུས་གདོང་དཀར་
སྡེ་ཁུལ་དུ་འགོ་ཁྲིད་ཀྱིས་མཐོང་ཆེན་བྱེད་པ་དང་།
མང་ཚོགས་ཧུར་ཐག་ཞུགས་པ། མི་རིགས་དབར་

མཐུན་སྒྲིལ་ཟབ་པ། ཐུན་མོང་དུ་ཡར་རྒྱས་གཏོང་
བ་བཅས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཟང་པོ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། ཉེ་
བའི་ལོ་ཤས་རིང་། རིག་གནས་བྱེད་སྒོ་སྣ་ཚོགས་
སྤེལ་བ་དང་། དམངས་འཚོའི་གནད་དོན་ཐག་
གཅོད་བྱེད་པ། ཚོང་གཉེར་ཁོར་ཡུག་ལེགས་སུ་
གཏོང་བ་སོགས་ཀྱི་ལས་དོན་སྤེལ་ནས་མི་རིགས་ཁག་
གི་མང་ཚོགས་དབར་རྒྱ་ཁྱབ་ངང་འགྲོ་འོང་དང་།
ཁྱོན་ཡོངས་ནས་སྤེལ་རེས། མཉམ་འདྲེས་ཟབ་མོ་
བཅས་ཐུབ་རྒྱུར་འབད་བརྩོན་བྱས་སྟབས། སྡེ་ཁུལ་
དེར་སྔ་རྗེས་སུ་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱི་མི་རིགས་
མཐུན་སྒྲིལ་ཡར་ཐོན་དཔེ་བཟང་མཉམ་སྡེབ་
དང་། རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱི་མི་རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་
ཡར་ཐོན་དཔེ་སྟོན་གྲོང་ཚོ（སྡེ་ཁུལ）ཁག་དང་
པོ། སྟོད་ལུང་བདེ་ཆེན་ཆུས་ཀྱི་མི་རིགས་མཐུན་
སྒྲིལ་ཡར་ཐོན་དཔེ་སྟོན་གྲོང་ཚོ（སྡེ་ཁུལ）སོགས་ཀྱི་
མཚན་སྙན་ཐོབ་པ་རེད།
སྟོད་ལུང་བདེ་ཆེན་ཆུས་གདོང་དཀར་སྡེ་ཁུལ་
ཏང་ཨུད་ཀྱི་ཧྲུའུ་ཅི་དང་པོ་ཚེ་རིང་རྡོ་རྗེས་མ་འོངས་
པར་ང་ཚོས་ཏང་འཛུགས་སྐྱོང་སྣེ་ཁྲིད་དུ་བྱ་རྒྱུ་གཙོ་
བོར་བཟུང་སྟེ། རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ལྡན་པའི་བྱེད་སྒོ་
སྤེལ་རྒྱུ་མ་ཟད། མི་རིགས་དབར་གྱི་བརྩེ་བ་སྔར་
བས་ཟབ་ཏུ་གཏོང་བ་དང་། ལས་བྱེད་པ་དང་མང་
ཚོགས་དབར་གྱི་བར་ཐག་སྔར་བས་ཉེ་རུ་གཏོང་
བ། སྡེ་ཁུལ་གྱི་མི་རིགས་ཁག་གི་མང་ཚོགས་ལ་
ཞབས་འདེགས་སྔར་བས་ལེགས་པར་ཞུ་བ། དུས་
རབས་གསར་པའི་མི་རིགས་ལས་དོན་གྱི་ཐབས་ལམ་
གསར་པ་སྔར་བས་རྒྱ་ཆེར་གཏོང་བ་བཅས་བྱས་ནས་
སྡེ་ཁུལ་འདི་མི་རིགས་ཁག་གི་མང་ཚོགས་དབར་ཕན་
ཚུན་རོགས་རེས་བྱེད་པའི་ཁྱིམ་ཚང་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་
འགྱུར་བར་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་བཤད།
（ཨོ་རྒྱན་ཚེ་རིང་གིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）